

DELTAAG

I ET FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSPROJEKT OM DELTAGERKULTUR I DANMARK

KULTURKØBING KOMMUNE
Målestok enhed: samarbejde pr. km 1:700.000 sam/km
Layout: www.signathur.mono.net
© Kulturhusene
www.kulturhusene.dk

Kulturhusene i Danmark
www.kulturhusene.dk
kulturhusene@kulturhusene.dk
+45 33141200 / +45 33141207
Farvergade 27D, 1463 Kbh. K

DELTAG

DELTAG er et nytænkende projekt, der aktivt udvikler kulturhuse og andre borgerinvolverende kulturinstitutioner i Danmark ved at skabe og dele viden. Mennesker med stærke tilknytninger til det lokale kulturliv i hele landet samarbejder med forskere om at indsamle og udvikle ny viden om aktiviteter i borgerinvolverende kulturinstitutioner i Danmark.

DELTAG både undersøger deltagerkultur og anvender aktiv deltagelse som metode. I den proces får op til 35 aktivt deltagende huse/institutioner nye værktøjer til at undersøge deres egne aktiviteter og til at skabe nye faglige netværk og ny viden om deltagelse, udvikling og engagement i lokalsamfundet.

Kulturlivet i kommunerne er sammensat af mange og meget forskellige aktører. For at danne os et overblik har vi konstrueret et fiktivt kort, som vi kalder Kulturkøbing Kommune. På kortet har vi placeret så mange af de kulturelle aktører som muligt i en afstand i forhold til hinanden ud fra en målestok, som vi kalder Sam/Km, 'Samarbejde pr. Kilometer'.

Kortet er blevet brugt som udviklingsværktøj i mange sammenhænge men i forbindelse med DELTAG kan kortet synliggøre diversiteten og mangfoldigheden blandt de aktører, der arbejder med kulturel borgerinvolvering i landets kommuner.

Baggrund

Samfundsmæssigt oplever vi, at en stigende ulighed, polarisering og marginalisering i de vestlige samfund truer med at destabilisere demokratiet og underminere tilliden til de offentlige institutioner. Politisk og socialt er det et stort problem, hvis mange borgere mener, at deres stemme ikke bliver hørt, og at de derved ikke føler sig som en del af samfundet. Der er derfor et udbredt ønske om at fremme nye former for et deltagende medborgerskab, der gerne både skal give borgerne indflydelse og styrke fællesskaber på tværs af forskellige borgergrupper.

Her spiller kulturlivet en vigtig rolle, og der tales og skrives ofte om publikumsudvikling, brugeroplevelser, samskabelse m.m. Fælles for begreberne er, at de refererer til borgernes aktive deltagelse, men at det i praksis er uklart hvilke former for deltagelse, der rent faktisk finder sted, og hvilke effekter disse har.

Foreningen Kulturhusene i Danmark (KHID) har – blandt de pt. 90 medlemmer fordelt over hele landet – et årligt anslået besøgstal på 10 mill. Sammen med et ikke kendt antal brugere af andre borgerinvolverende kulturhuse og institutioner i kommunerne er der tale om meget omfattende og væsentlige dele af dansk kulturliv.

Men kulturlivet i kommunerne er sammensat af mange og meget forskellige aktører, så hvem og hvad er det egentlig, vi taler om?

Et blik ud over det fiktive landskab i Kulturkøbing Kommune kan give et indblik i, hvor mange kulturelle aktører, der rent faktisk findes i en typisk dansk kommune, og ser

man nærmere på hver enkelt af disse, bliver det hurtigt klart, at de alle er afhængige af borgernes aktive deltagelse i en eller anden form.

Alligevel er deltagelsen i de lokalt forankrede borgerinvolverende aktiviteter et nærmest udforsket område i dansk kulturliv. Og selvom der tales meget om svigtende tillid til demokratiske processer og behovet for aktive og engagerede borgere, mangler vi svar på simple spørgsmål som: Hvordan praktiseres deltagelse i de forskellige institutioner og aktiviteter? Hvilke former for deltagelse er der tale om, og hvilke effekter har de?

Vi mangler også kvantitativ viden om hvilken økonomi, der er forbundet med aktiviteterne på landsplan, og hvor mange borgere de engagerer.

Hvilke metoder anvendes i de borgerinvolverende aktiviteter?

Hvilke faglige kvalifikationer forudsætter disse?

Hvordan udvikles og deles viden og faglig udvikling lokalt og nationalt?

I direkte forlængelse af manglen på konkret viden om alt dette savner vi også faglig indsigt og udviklingsmuligheder for både professionelle og frivillige på området.

DELTA gennemfører på den baggrund et landsdækkende forsknings- og udviklingsprojekt, der med et borgerinddragende og deltagelsesbaseret undersøgelsesdesign afdækker ny viden om det lokale kulturlivs deltagelsesformer, og samtidig skaber faglige og konkrete udviklingsmuligheder for de aktive deltagere og institutioner i projektet.

Grydeskeer
Blonder
Småt værktøj

Deltagelsesformerne i de borgerinvolverende institutioner er mangfoldige og forskellige som husene selv og rummer ofte mange meget forskellige aktiviteter under samme tag eller endda i samme lokale.

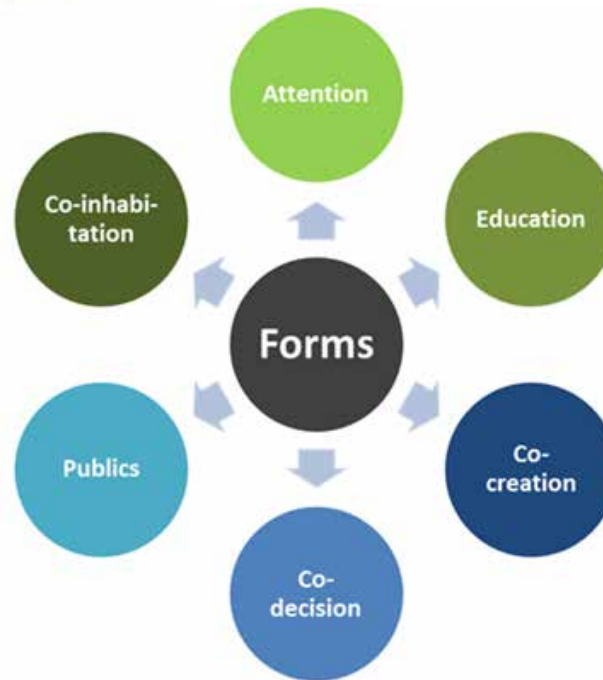
Ofte drejer aktiviteterne sig om at skabe noget sammen, som på billedet hvor to personer hækler med hinanden.

Hvad menes der med 'deltagelse'?

DELTA projektets nytænkning af forskningsmetoder og lokal udvikling bygger videre på det nyligt afsluttede 3-årige forskningsprojekt kaldet RECCORD, hvor forskere fra Aarhus Universitet i samarbejde med bl.a. Kulturhusene i Danmark (KHID) undersøgte deltagelsesformerne i europæiske kulturhuse.

Forskningsprojektet, der var det første af sin art, identificerede seks udbredte deltagelsesformer og ni afledte effekter af disse.

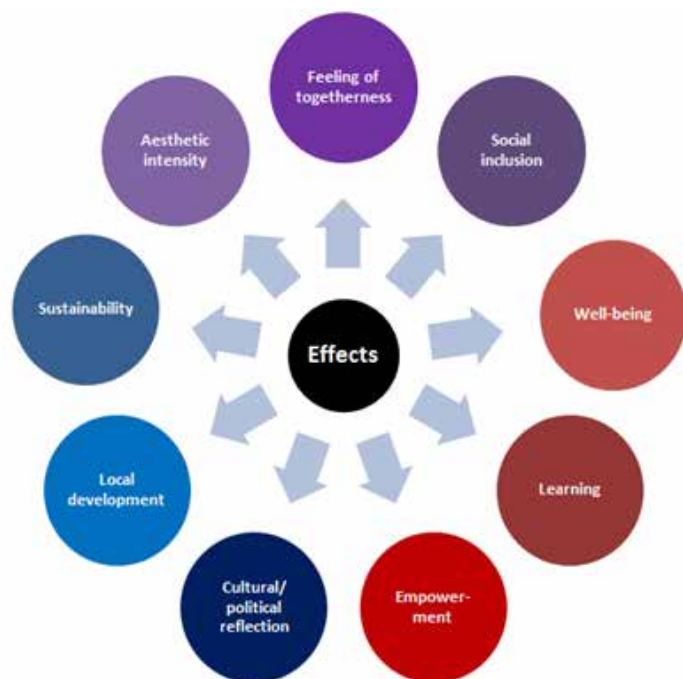
DE 6 DELTAGELSESFORMER BESKRIVES SOM:

- 1 **OPMÆRKSOMHED:** At være publikum til kulturelle aktiviteter sammen med andre (fx koncert, udstilling eller uendørs biograf).
- 2 **UNDERVISNING:** At deltage i en læringsaktivitet (fx sprog-, danse- eller kunstkursus).
- 3 **SAMSKABELSE:** At lave særlige objekter, begivenheder eller processer sammen (fx festivaler, performances, en minde-væg eller lign.)
- 4 **MEDBESTEMMELSE:** At engagere sig i ligeværdige og fælles beslutningsprocesser (fx medbestemmelse i forhold til beslutninger om hvilke aktiviteter, der skal finde sted i kulturhuset eller hvordan resurser skal anvendes).
- 5 **OFFENTLIGHEDER:** At engagere sig i kollektive mundtlige eller diskursive interaktioner (fx et offentligt møde hvor emner, der er relevante for lokalområdet, bliver diskuteret, eller bare en samtale med mennesker, man ellers ikke ville have mødt).
- 6 **SAMVÆR:** at dele plads og lokaler med andre borgere eller kulturelle aktører (fx at lave keramik med andre med samme interesse eller dele lokaler med kunstnere på udvekslingsophold).

HVILKEN EFFEKT HAR DELTAGELSEN?

De forskellige deltagelsesformer har meget forskellige afledte effekter for deltagerne og omgivelserne, men på trods af kompleksiteten og variationen af deltagelsesformer har forskerne udpeget 9 afledte positive effekter af deltagelsen i kulturhusene. De 9 effekter kan grupperes i 3 sæt af 3 effekter nemlig:

● **Æstetisk intensitet**
Social inklusion
Følelse af samhørighed

● **Velvære**
Læring
Myndiggørelse

● **Bæredygtighed**
Lokal udvikling
Kulturel/politisk refleksion

Deltagelsesformerne og effekten af disse findes ikke kun i kulturhuse, men vil – i forskelligt omfang – også findes i andre kulturaktiviteter og -institutioner, der aktivt involverer borgere.

DELTA projektet vil give os en bedre forståelse af omfanget og karakteren af de forskellige deltagelsesformer i en dansk kontekst.

En stærk og praksisbaseret viden om de specifikt danske forhold er afgørende for bedre at kunne facilitere borgernes deltagelse og udvikle fagligheden for alle de involverede aktører.

Langt de fleste huse har et eller flere forskellige slags værksteder. De kan være højt specialiserede eller meget lavpraktiske afhængigt af lokale behov og resurser. Man kan sige, at mange af de borgerinvolverende institutioner i sig selv fungerer som eksperimenterende værksteder til gavn for lokalsamfundet.

I langt de fleste huse har køkkenet stor betydning, uanset om det er bortfåget til privat virksomhed eller som her i Christianshavns Beboerhus, hvor det er en del af det foreningsdrevne hus.

Vil du deltage aktivt i projektet?

Projektet tilbyder op til 35 kulturhuse og/eller borgerinvolverende institutioner at deltage aktivt i projektet. Det betyder, at mange og meget forskellige huse/institutioner kan være med fx biblioteker, teatre, festivaler, museer, spillesteder etc.

En forudsætning er dog, at du indsender en ansøgning senest 1. oktober 2019, som du får svar på primo november.

Af de indkomne ansøgninger udvælges 25 kulturinstitutioner, der primært definerer sig selv som kulturhuse og 10 kulturinstitutioner, der primært definerer sig som borgerinvolverende kulturinstitutioner.

DE HELT OVERORDNEDE KRITERIER FOR UDVÆLGELSEN VIL VÆRE:

- Ansøgers motivation for aktiv deltagelse i projektet, og aktiv anvendelse og implementering af projektets resultater i egne aktiviteter.
- Ansøgers mulighed for og institutionelle opbakning til at deltage i alle projektets faser.
- Geografisk placering og hus/institutionstype i forhold til at opnå en bred sammensætning af regionale/lokale faglige netværk.
- Spredning i deltagelses- og aktivitetsformer.

Hvad får du ud af at være med?

Som aktiv i projektet får du mulighed for at deltage i, planlægge og have indflydelse på en række aktiviteter og begivenheder i et forløb, der strækker sig over halvandet år og måske længere. Tilsammen vil det give dig væsentlig ny viden om deltagelsesformer og mange andre forhold i både dit eget og andres huse/institutioner.

1. NETVÆRKSSEMINARER OG UNDERVISNING

Som aktiv deltager bliver du undervist af forskere og andre eksperter i de metoder, du skal anvende, når du skal undersøge og indsamle information om dit eget hus. Metoderne har et antropologisk afsæt, men er tilpasset, så alle aktive - uanset baggrund - kan være med.

Perioden hvor du skal indsamle information om dit eget hus og deltage i netværksaktiviteter strækker sig fra første Netværksseminar, der afholdes 4. og 5. december 2019 frem til andet Netværksseminar, der afholdes primo september 2020.

Altså en periode på næsten 10 måneder.

Det er gratis at deltage i de 2 netværksseminarer og projektet dækker udgifter til overnatning og catering.

2. LOKALE FAGLIGE NETVÆRKS MØDER

I perioden december 2019 til september 2020 kan de lokale/regionale netværk bestående af ca. 7 aktive deltagere få støtte på op til 20.000 kr. til en række faglige netværksmøder. Det er helt op til dig og det lokale netværk, du er en del af, at bestemme hvad møderne skal handle om, og hvem I evt. vil invitere. Det er dog en forudsætning, at du og dine kollegaer orienterer hinanden om processen med at undersøge jeres huse, og at I kort dokumenterer indholdet af møderne.

Til de lokale netværksmøder dækker projektet omkostninger til transport, catering og evt. oplægsholdere.

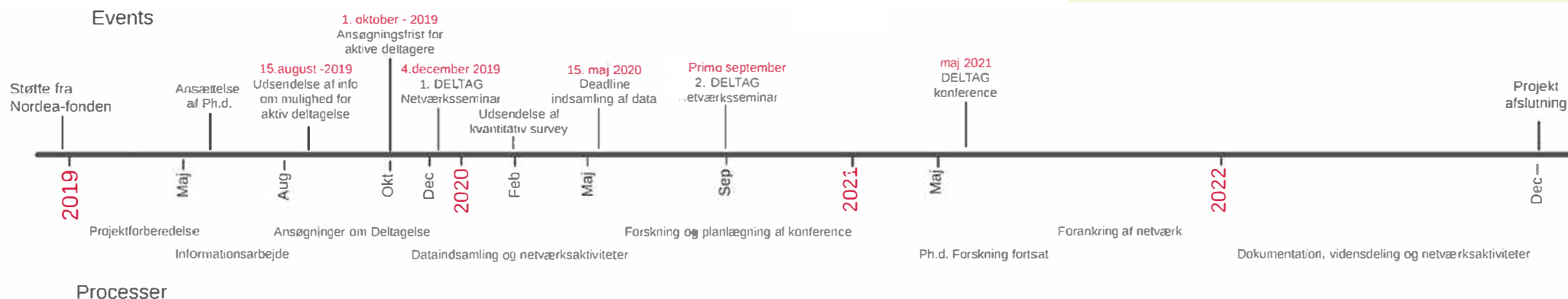
3. AFSLUTTENDE KONFERENCE

Når alle indsamlede informationer er delt med forskerne, og når erfaringer fra de faglige netværksmøder er delt, sammenholdes de med resultaterne af en kvantitativ online spørgeundersøgelse, der gennemføres af forskerne. Derefter afholdes en stor konference over 2 dage i maj 2021. Konferencen vil være åben for alle med interesse i deltagelsesprocesser og her vil de første forskningsresultater og erfaringer blive præsenteret og debatteret. Som aktiv deltager er du selvfølgelig særligt inviteret og projektet dækker deltagergebyr, catering og overnatning.

Hvad forventes af dig?

Først og fremmest skal du ansøge senest 1. oktober 2019 efter de retningslinjer, du finder på www.kulturhusene.dk. Det er ikke en omfattende ansøgning, men det forventes, at du kan være tilknyttet projektet i hele forløbet fra første netværksseminar i december 2019 til og med den afsluttende konference i maj 2021.

I den periode kan du skønsmæssigt forvente at skulle bruge samlet ca. 18 dage, hvoraf ca. halvdelen vil være i forbindelse med netværksseminarer, møder og afsluttende konference og den anden halvdel vil være i forbindelse med indsamling af data, der deles med forskerne. Hvis ikke du er leder, skal du have ledelsens skriftlige godkendelse til at deltage.

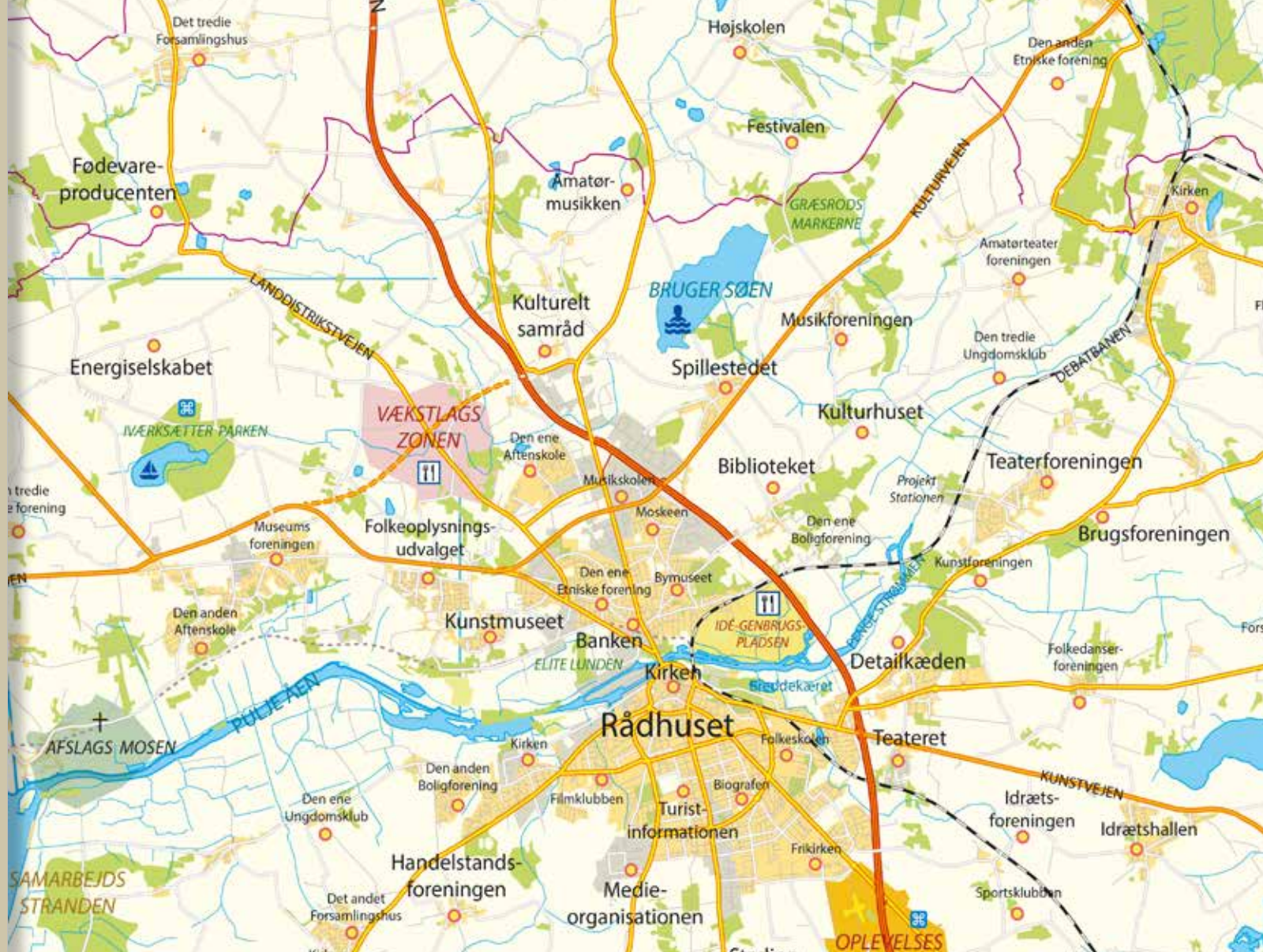

DELTA

DELTA kombinerer kvalitativ og kvantitativ forskning og er forankret på Aarhus Universitet ved Institut for Kultur og Kommunikation og Center for Kulturevaluering.

Projektet er det første af sin art på området i Danmark og er blevet til i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og landsforeningen Kulturhusene i Danmark. Projektet er støttet af Nordea-fonden med 3.350.000 kr.

For yderligere information se www.kulturhusene.dk eller skriv til soren@kulturhusene.dk.

**NORDEA
FONDEN**

Vi støtter gode liv

AARHUS
UNIVERSITET

kultur husene